

790 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Bevordert de bij de wet van 1 Augustus 1947, *Staatsblad* no. H 282, goedgekeurde tussen Nederland, België en Luxemburg gesloten douaneovereenkomst op zich zelf reeds het onderlinge verkeer tussen het gebied van Nederland enerzijds en dat van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie anderzijds, ook andere maatregelen, welke al of niet ter uitvoering van die overeenkomst zijn of zullen worden getroffen, zullen het verkeer over de gemeenschappelijke grens kunnen bevorderen en vergemakkelijken.

Tot de maatregelen, welke in het kader van samenwerking tussen genoemde gebieden bijzondere aandacht verdienen, behoort ook het scheppen van de mogelijkheid om de douanebehandeling, welke thans op kantoren aan weerszijden van de gemeenschappelijke grens geschiedt, aan bepaalde verkeerswegen op een enkel grensstation samen te voegen.

De belemmering, welke het internationale reizigersverkeer per spoorweg ondervindt, doordat bij grensoverschrijding de reizigers zich eerst op het grensstation van het land van uitgang moeten onderwerpen aan het douane-onderzoek en de passencontrolé vanwege dat land en vervolgens op het corresponderende grensstation van het land van binnenkomst moeten voldoen aan de formaliteiten, welke in dat land voor binnenkomst nodig zijn, heeft meer dan eens de aandacht gehad van internationale conferenties in zake paspoorten en grensformaliteiten. Meermalen hebben de te dier zake op die bijeenkomsten gehouden besprekingen tot de conclusie geleid, dat in dezen verbetering kan worden bereikt door de douanebehandeling, welke op de grensstations aan weerszijden van de grens wordt toegepast, op één grensstation te doen plaats vinden.

Deze aangelegenheid is, voor zoveel het verkeer aan de Nederlands-Belgische grens betreft, in studie genomen vanwege de Administratieve Raad voor de Douaneregelingen, ingesteld krachtens artikel 3 van vorengenoemde douane-overeenkomst. De Raad heeft in dezen als zijn oordeel uitgesproken, dat samenvoeging van douanebehandeling op korte termijn zou kunnen worden verwezenlijkt op het spoorwegtraject Roosendaal—Esschen, en wel door die behandeling te doen plaats vinden op het spoorwegstation Roosendaal. De aanwijzing van stations, waar de douanebehandeling wordt samengevoegd, zou verder van geval tot geval door de wederzijdse Regeringen in gemeen overleg kunnen worden beoordeeld en tot stand gebracht. De mogelijkheid ware tevens te openen ook posten, gelegen aan land- en waterwegen, aan te wijzen tot kantoren, op welke een gezamenlijke douanebehandeling kan geschieden.

Met het oog hierop en mede ten einde aan de toepassing van wettelijke voorschriften van het ene land op het grondgebied van het andere land wettelijke grondslag te verlenen, heeft voornoemde Raad de totstandkoming van het, inmiddels door de Regeringen van Nederland en België gesloten, thans ter goedkeuring voorliggend verdrag aanbevolen.

Het ligt in het voornemen van de bij de uitvoering van dit verdrag betrokken Nederlandse en Belgische Ministers om als eerste station, alwaar samenvoeging van douanebehandeling op de voet van het verdrag zal plaats vinden, het spoorwegstation Roosendaal aan te wijzen. Om spoorwegtechnische redenen dient het tijdstip van aanvang der samenwerking op het station Roosendaal aan te sluiten bij de inwerkingtreding van een nieuwe dienstregeling der spoorwegen. In verband hiermede wordt de inwerkingtreding van het verdrag tegelijk met de invoering van de zomerdienstregeling op 9 Mei 1948 nagestreefd. De voor de toepassing van het verdrag op het station Roosendaal nodige voorzieningen zijn reeds getroffen.

Artikel I

Alleen die spoorwegstations en posten aan water- of landwegen komen voor een gezamenlijke douanebehandeling in aanmerking, welke met het oog op het internationale personen- en goederenverkeer langs die stations en die posten van voldoende belang zijn en op welke het toepassen van de regeling uit een oogpunt van douanetechniek en van fraudebestrijding verantwoord is. De keuze van de stations of de posten, welke in dit artikel nader zijn omschreven als „internationale douanekantoren”, zal in onderling overleg tussen de beide landen door praktische overwegingen worden bepaald. De aanwijzing van de spoorwegstations en posten, alwaar gemeenschap-

pelijke douanebehandeling zal plaats vinden, en het in onderling overleg vaststellen van de nodige uitvoeringsbepalingen zijn mitsdien overgelaten aan de bevoegde Ministers van elk der beide landen.

Niet steeds zal de douanebehandeling beperkt kunnen blijven tot het gebied van het internationaal douanekantoor zelf: zij zal ook tijdens het vervoer moeten kunnen geschieden. Met het oog hierop is de mogelijkheid geschapen die behandeling te doen plaats vinden op naar de internationale douanekantoren leidende gedeelten van spoor-, water- of landwegen, welke krachtens het onderhavige artikel worden aangewezen als „internationale douanewegen”.

Het tweede lid heeft de strekking om buiten twijfel te stellen, dat onder het begrip douanebehandeling de passencontrolé is begrepen.

Artikel II

Douanebehandeling door het ene land op in het andere land gelegen douanestations en douanewegen brengt mede, dat, zowel wat de verplichtingen van de aan die behandeling onderworpen personen als wat de bevoegdheden en de rechten van de ambtenaren betreft, de wetgeving in zake in-, uit- en doorvoer van goederen en deviezen en het verkeer van personen over de gemeenschappelijke grens in het andere land moet kunnen worden toegepast. Zulks sluit in, dat de omstandigheden, waaronder de douanebehandeling in het andere land plaats vindt, dezelfde behoren te zijn als in het geval, waarin die behandeling in het eigen land zou geschieden.

Artikel III

In overeenstemming met de normale gang van zaken bij het verkeer over de grens gaat op een internationaal douanestation de douanebehandeling door de ambtenaren van het land van uitgang vooraf aan die door de ambtenaren van het land van binnenkomst. In dit artikel is dezelfde volgorde voorgeschreven voor de uitoefening van de aan de ambtenaren van elk van beide landen toekomende bevoegdheden.

Artikel IV

Artikel II, tweede lid, houdt implicite een aanwijzing in omtrent de absolute bevoegdheid tot vervolging en berechting van overtredingen van in dat artikel bedoelde wettelijke bepalingen en voorschriften, welke worden begaan op een internationaal douanekantoor of een internationale douaneweg.

Het onderhavige artikel heeft betekenis met betrekking tot de relatieve bevoegdheid van de vervolgende en rechterlijke instanties.

Artikel V

Onder bepaalde omstandigheden kan het gewenst zijn om, in verband met overtredingen van wettelijke bepalingen en voorschriften van het ene land op het territorium van het andere land, ten behoeve van eerstbedoeld land op eenvoudige wijze in het andere land getuigen en deskundigen te horen, een ambtelijk onderzoek in te stellen of aan veroordeelden of verdachten bepaalde stukken of beslissingen te doen uitreiken. Dit artikel opent hiertoe de mogelijkheid, zulks onder de nodige waarborgen voor rechtszekerheid.

Artikel VI

Dit artikel regelt de toelating en het verblijf van de ambtenaren, die op het grondgebied van het andere land ter uitvoering van dit verdrag voor dienst worden aangewezen. Het karakter van de beoogde samenwerking eist ten aanzien van dit punt een afzonderlijke voorziening.

Aangezien de spoorwegen bij de toepassing van de onderwerpelijke regeling op hun stations groot belang hebben, is het redelijk, dat de kosten, verbonden aan het vervoer per spoor van de dienstdoende ambtenaren van het andere land, door de spoorwegen worden gedragen.

Artikel VII

Een voorschrift, waarin de verplichting is neergelegd voor de ambtenaren om hun dienst in dienstuniform of voorzien van een uiterlijk waarneembaar onderscheidingsteken te verrichten, is van belang voor de goede orde. Daarin ligt tevens het voordeel, dat zij tegenover het publiek de nodige autoriteit bezitten, terwijl het voorschrift doelmatig en bovendien nuttig is, omdat de ambtenaren gelijktijdig dienst doen met die van het andere land.

Voor een in daartoe leidende gevallen noodzakelijk optreden is het gewenst, dat de ambtenaren, die op het gebied van een andere Staat dienst doen, bevoegd zijn wapens te dragen.

Artikel VIII

Dit artikel is, evenals artikel VI, uitvloeisel van de overweging, dat de ambtenaren, die op het gebied van het andere land dienst doen, zich aldaar uitsluitend ophouden om redenen van dienstbelang. Het leggen van persoonlijke diensten en lasten op die ambtenaren is daarmee niet verenigbaar. Aangezien zij als ambtenaren van de douane-administratie van het ene land in zekere zin als vertegenwoordigers van dat land zijn te beschouwen, is hun een gelijke behandeling als van diplomatieke en consulaire ambtenaren toegekend. Deze regeling staat naast die, getroffen bij artikel 9, paragraaf 4, van het op 20 Februari 1933 (*Staatsblad* 1935, no. 214) tussen Nederland en België gesloten verdrag ter voorkoming van dubbele belasting en tot regeling van enige andere belastingaangelegenheden, bepalende, dat salarissen van openbare ambtenaren en beambten, in dienst van een der verdragsluitende Staten, die hun werkzaamheden in de andere Staat vervullen, slechts belastbaar zijn in de Staat, die hen bezoldigt. Indien deze regeling in een bepaald geval voordeliger is, zal de ambtenaar daarop een beroep kunnen doen.

Soortgelijke overwegingen, als hiervoor zijn vermeld, gelden voor de vrijstelling van de heffingen, welke is neergelegd in het tweede lid van dit artikel.

Artikel IX

De grond van deze bepaling is, dat de hierbedoelde voorwerpen bestemd zijn om slechts tijdelijk in het andere land te worden gebruikt.

Artikel X

Op het internationale douanekantoor zullen de ambtenaren van het andere land enkele ruimten tot hun uitsluitend gebruik worden aangewezen, waarbij moet worden gedacht aan vertrekken, waar zij hun administratieve werkzaamheden kunnen verrichten, lijfsvisitatie kunnen toepassen en dergelijke. Het ligt voor de hand, dat die ambtenaren, willen zij hun werkzaamheden behoorlijk kunnen verrichten, het recht moeten bezitten om in die ruimten de orde te handhaven.

Artikel XI

Het komt gewenst voor, dat de ambtenaren, die op het gebied van een ander land dienst doen, bij de controle op de naleving van wettelijke bepalingen en bij de opsporing daarvan zo min mogelijk belemmeringen ondervinden van de omstandigheid, dat zij niet op eigen grondgebied dienst doen. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid, dat de bevoegde autoriteiten van de diensten van beide landen rechtstreeks samenwerken en elkander bijstaan.

Artikel XII

Een zelfde overweging, als vermeld bij het vorige artikel, heeft geleid tot het opnemen van deze bepaling. Een soortgelijke bepaling, welke is geschreven ten behoeve van de dienst door eigen ambtenaren, bevat artikel 322 van de Algemene Wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* no. 38).

Artikel XIII

Opheffing van een gezamenlijke douanebehandeling op een als internationaal douanekantoor aangewezen station of post of op een als zodanig aangewezen weg kan verband houden met overwegingen als die, welke vermeld in de toelichting bij artikel I.

De Minister van Financiën,

P. LIEFTINCK.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

W. VAN BOETZELAER.

De Minister van Justitie,

J. H. VAN MAARSEVEEN.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,

H. VOS.

790 4

VERSLAG

Algemeen werd de indiening van dit ontwerp van wet toegejuicht.

De overweging, die heeft geleid tot het sluiten van de hier goed te keuren overeenkomst — nl. het gemeenschappelijk verlangen om de formaliteiten, welke gepaard gaan met overschrijding van de grens tussen België en Nederland, zoveel mogelijk te vereenvoudigen en beperken — vond instemming bij alle leden der Kamer.

Voorts wenste men zijn verheugenis over de snelle indiening van dit goedkeuringsontwerp te kennen te geven; op 13 April werd de overeenkomst gesloten en reeds 16 April bereikte het onderhavige voorstel van wet de Kamer. In dit verband werd de hoop uitgesproken, dat dezelfde gedragslijn ook zal worden gevolgd bij andere goed te keuren verdragen en overeenkomsten.

Met de mededeling van het bovenstaande acht de Commissie van Rapporteurs de openbare beraadslaging over dit ontwerp genoegzaam voorbereid.

Aldus vastgesteld 22 April 1948.

MAENEN.

DASSEN.

SMEENK.

KOERSEN.

VAN DER BRUG.